

Esti ajánlatok

2025.02.22. 13:40

Hogyan ne váljunk vámpírrá - A szombathelyi bábszínház felnőtt sorozatáról Csató Kata igazgatót kérdeztük

Címkék [#Szólt a szörny](#) [#Mesebolt Bábszínház](#) [#felnőtt sorozat](#) [#mátravölgyi ákos](#)

A szombathelyi Mesebolt Bábszínház március elejétől április közepéig több esti alkalommal számít a felnőtt közönségre. Bábszínház felnőtteknek? De mennyire. A Szólt a szörny előadásban pótolhatatlan veszteségeink feldolgozása a tét – az Én, a vámpír gyanúsán időszerű disztópia, a múlt század 80-as éveiből. Csató Katát, a Mesebolt Bábszínház igazgatóját kérdeztük.

Hirdetés

Facebook megosztás

Twitter megosztás

Elküldöm emailben

Tetszik

ÖLBEI LÍVIA

A szombathelyi [Mesebolt Bábszínház](#) március elejétől április közepéig több esti alkalommal számít a felnőtt közönségre. Bábszínház felnőtteknek? De mennyire. A Szólit a szörny előadásban pótolhatatlan veszteségeink feldolgozása a tét – az Én, a vámpír gyanúsan időszerű disztópia, a múlt század 80-as éveiből. Csató Katát, a Mesebolt Bábszínház igazgatóját kérdeztük.

- **A Kabóca Bábszínházban megrendezett első Veszprémi Nemzetközi Felnőttbáb fesztivál nemzetközi zsűrijéből jössz. Korábban a pécsi Bóbita rendezett felnőttbáb fesztivált Magyarországon – most átveszi a Kabóca a stafétát?**

– Az utolsó pécsi felnőttbáb fesztivált 2010-ben rendezték meg, ráadásul hasonló – kifejezetten felnőtt-bábelőadásoknak teret adó – fesztivál a környéken se Lengyelországban, se Csehországban, se Szlovákiában nincsen, vagyis a veszprémi kezdeményezés egyfelől unikális, másfelől a bábszakma számára mérhetetlenül fontos lépcső. A magyar színházi hagyományból hiányzik a felnőttbábszínház; pontosabban szélesebb körben nem lehet látni, hogy mennyi mindenről tud szólni egy felnőtt-bábelőadás.

Csató Kata, a Mesebolt Bábszínház igazgatója előadásokat ajánl felnőtteknek
Fotó: Szendi Péter

▪ **Pedig több helyen készülnek nagyon erős, minőségi felnőtt-bábelőadások – például évek óta a szombathelyi Meseboltban is.**

– Vannak városok, bábszínházak, ahol látunk törekvéseket a felnőttbábszínház meghonosítására. Most már van felnőtt sorozata a Kabócának, a szegedi Kövér Béla Bábszínháznak, a debreceni Vojtinában is sokat kísérleteznek felnőtt-bábelőadásokkal, a kecskeméti Cirókában évek óta tart a Pestiek a Budai utcában sorozat, amely felnőtt nézőknek szóló előadásokat tartalmaz. És igen: a Meseboltban is folyamatosan születtek nagyszerű, felnőtt közönség számára érvényes előadások. De mindig nehezített menetekkel találkozunk: kiépíteni egy felnőttbábszínházat nagyon-nagyon komoly munka, idő és energia. És nem azért, mert a fölkínált előadások ne lennének érdekesek, impozánsak vagy különlegesek – hanem egyszerűen azért, mert a felnőttbábszínház nincs benne a közgondolkodásban. A bábszínház a közvélekedésben a mai napig ott tart, hogy „paraván, nyuszika, macika” – pedig ez a képlet már a gyerekbábszínházban is ritkán érvényes –, mégis: ebből a kontextusból nagyon nehezen lépünk ki az operettszínházi gyökerekkel rendelkező Magyarországon. Nem baj, megpróbálunk olyan impulzusokat adni, amelyek meghozhatják a változást.

Bábszínház felnőtteknek? De mennyire

Fotók: Mesebolt Bábszínház

- **Akkor nevezhető ilyen impulzusnak a veszprémi fesztivál is. Az eseménynek szakmai partnere volt az UNIMA Nemzetközi Bábművész Szövetség – a magyar központ elnökeként nyilván a szövetséget is képviseltem.**

– Több szempontból üdvözlendő, hogy a fesztivál létrejött – és nemzetközi kitekintésben jött létre, ráadásul nagyon gyorsan: fél évvel ezelőtt kipattant ötlet valósult meg február közepén Veszprémben. Az UNIMA szerepvállalása bábszakmai szempontból fontos. A szövetségben meghoztuk azt a döntést, hogy UNIMA-diplomát csakis UNIMA-tag adhat: legalább két UNIMA-tagnak lennie kell egy szakmai zsűriben. Az első Veszprémi Nemzetközi Felnőttbábfesztiválon az olasz UnterWasser Company UNTOLD című előadásának – lírai árnyjáték a magányról – lírai árnyészavaztuk meg az UNIMA-diplomát. Cseh, szlovák és francia kollégával vettem részt a zsűri munkájában – az ötödik zsűritag Veszprém alpolgármestere volt, aki mérhetetlen lelkesedéssel és kíváncsisággal nézte az előadásokat, és aztán „külső szemként” elmondta a véleményét az előadásokról. Szóval nagyon izgalmas volt a megmérettetés is, az előadásokról való párbeszéd is, a fesztiválhoz kapcsolt elméleti program is. Sajnos Magyarországról kevesen tudták képviselni a felnőttbábszínházat.

Hirdetés

Én, a vámpír - előadás felnőtteknek a szombathelyi Mesebolt Bábszínházban. Baka István disztópiájából Fábián Péter írt és rendezett előadást
Fotó: Trifusz Ádám

- **Éppen ezzel szerettem volna előhozakodni: hogy például az Én, a vámpírt bőven el tudtam volna képzelni a fesztiválkínálatban. Bár most nyilván a nemzetközi kitekintés elsődleges szempont lehetett.**
  - Az Én, a vámpír előadásunkkal megyünk tavasszal Veszprémbe, meghívták a Kabóca felnőtt sorozatába. Sok mindentől függ, hogy miképpen áll össze egy fesztiválprogram. Itt minden bizonnyal a szűk időhatár is meghatározó volt a program összeállításában, az anyagi lehetőségekről nem beszélve. Az is mindig nagy kérdés, hogy kinek szól a fesztivál:

a szakmának? A szélesebb közönségnek? Jó volna ezt is, azt elérni.

▪ **A véletlen műve, hogy pont a fesztivál fődíjas előadását, a Ljubljana-i Bábszínház Session Bulgakov című „örületét” is láttam a fesztiválon.**

– Az egy nagyon izgalmas vállalkozás – eredetileg különben egy nyolcórás előadás, amelynek során a közönség a játékosokkal – akik néha zenészként működnek – együtt bejárja az adott színház tereit. Ebből hoztak el Veszprémbe egy részletet, a zárófejezetet. Az adaptáció szerzője és az előadás rendezője, [Matija Solce](#) különleges figura. Olyan magas fokon képviselik és valósítják meg az alkotók a játék szabadságát és olyan absztrakciós hálót működtetnek, hogy ahhoz egy másféle alapokkal bíró befogadónak hozzá kell szoknia. Összében-egészében a fesztiválon rossz előadást nem láttunk. Voltak olyan produkciók, amelyek kinyitottak bizonyos kapukat, kérdésköröket, lehetett róluk vitatkozni – de nem lehetett mellettük elmenni. Úgyhogy mindenképpen üdvözlendő ez a kezdeményezés – a Kabóca 2027-ben tervezi a folytatást. Az, hogy első körben így meg tudott valósulni, az a vendégszeretet, amit tapasztaltunk – kifejezetten jóleső, támogatandó.

A veszprémi bábszínház mindenesetre kivételes helyzetben van: az Európa Kulturális Fővárosa cím elnyerése azóta is érezteti jótékony hatását – elég, ha az újonnan kialakított, jól felszerelt bábszínházépületre gondolunk.

– Az erőteljesen látszik, hogy Veszprém városa nagyon beleállt-beleáll abba, hogy támogassa a bábszínházat. Elég sok pénzzel járult hozzá az új épület megvalósulásához; a további bővítéshez is. Már most látják azt az innovációt, amellyel a jelenlegi épülethez hogyan lehet még pluszfelületeket hozzátenni. Nagyon impozáns az egész.

A szombathelyi bábszínháznak egyelőre impozáns épülete nincs, impozáns repertoárja viszont van – benne 14 éven felülieknek szóló felnőttelőadásokkal. A veszprémi zsűriben pedig – szlovák színekben – ott ült Ondrej Spisak, aki a Mesebolt-történet eddigi talán legszebb felnőttelőadását rendezte a Baltasar Espinoza üdülése és üdvözlése című

Borges-novellából.

– Boldog és büszke vagyok, hogy együtt dolgoztunk a zsűriben. Visszahívtam. Három év múlva gondolkodhatunk közös produkcióban.

Addig is láthat a közönség erős, 14 éven felülieknek szóló előadásokat – március elejétől április közepéig több alkalommal, 18 órától a Meseboltban. Az egyik a Szólt a szörny – Vidovszky György átiratában és rendezésében, a másik a Baka István-kisregényből készült Én, a vámpír, amelynek szerzője és rendezője Fábián Péter.

Hirdetés

Szólít a szörny - a szombathelyi bábszínházban
Fotó: Trifusz Ádám

– Olyan témákat, problémákat vet fel mindkét előadás, hogy egy felnőtt számára ugyanolyan izgalmas tud lenni, mint egy fiatal számára. Nem beszélve arról, hogy a bábtechnikák adta lehetőségek olyan érzéseket, gondolatokat tudnak közvetíteni, ami adott esetben akár differenciált élményt is képes nyújtani a hagyományos közsínháznál. Ezt az élményt szeretnénk eljuttatni a szombathelyi felnőttekhez is. Ezért tűztük műsorra a bábszínházban szokatlannak tűnő idősávban azokat az előadásainkat, amelyek számíthatnak a felnőttek érdeklődésére.

– Ha már a közsínház szóba jött: örömmel tapasztalom, hogy a szombathelyi Weöres Sándor Színházban a bábos gondolkodás szép példái jelentek meg, Halasi Dániel rendező és Mátravölgyi Ákos tervező együttműködésének köszönhetően. Két sikeres előadásról van

szó – Óz, a csodák csodája, Vesztegvár a Grand Hotelben –, és a néző biztos nem a bábszínházra gondol, hanem arra, hogy ez milyen szellemes, szép, kreatív. Ezen az alapon bátran jöhet a Meseboltba is előadást nézni.

– Mátravölgyi Ákosnak ráadásul a Meseboltban is több munkája volt már, a Szólt a szörny sokrétű, sokjelentésű látványvilágát is ő tervezte.

– Mivel ajánlanád a közönségnek az esti időszámban műsorra tűzött két felnőttelőadást?

– Annyira rohanó a világunk, és olyan mennyiségű impulzust kapunk folyamatosan, hogy mi felnőttek is nehezen tudunk ezzel zöld ágra vergődni. Két kamaszt nevelve azt gondolom, hogy a gyerekek ennek hatványozottabb fokán élik az életet. Amikor szembetalálkozunk egy olyan veszteséggel, amit fel kellene dolgoznunk, akkor nagyon nincs kapaszkodónk. Azért tartom fontosnak a Szólt a szörny előadást, mert miközben kapjuk a variábilis, impulzív életet, szükségünk van megállásokra. Az önismereti út bejárását nem mismásolhatjuk el. Az Én, a vámpír egy fokkal komplikáltabb abból a szempontból, hogy egy olyan társadalomkritikai síkja is van a dramaturgiának, amivel nagyon nem szeretünk foglalkozni. Minél inkább elszakítanak minket a saját valóságunktól, annál kevésbé szeretnénk ezzel a valósággal szembesülni – vagy a szórakoztató oldalát meglátni. Ami azért szomorít el, mert amíg tudunk rajta röhögni, addig nincs baj. Fábrián Péter unikális előadást hozott létre – a tervező Boráros Szilárd –, lehet rajta nevetni és el lehet gondolkozni azon, hogy hiába keletkezett a 80-as években ez a mű, a méltatlanul mellőzött Baka István utópisztikus regénye időtálló, sőt egyre több a valóságalapja. Az előadás pedig kollektív élménnyé tud válni. Mi történik, ha ellepik a világot a vámpírok? Mitől és mikor válnak az emberek vámpírrá – és mitől tudnak megmaradni embernek? Ezek a kérdések nagyon komolyan érintik a mindennapjainkat.

(A tavaszi felnőttmenetrend tehát a szombathelyi Mesebolt Bábszínházban: március 7-e 18 óra, március 10-e 18 óra: Szólt a szörny; április 4-e 18 óra, április 7-e 18 óra: Én, a vámpír; április 15-e 15 óra, április 16-a 18 óra: Szólt a szörny.)